

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Drimmelen
t.a.v. M. Koopman
Postbus 19
4920 AA MADE

Uw kenmerk
e-mail,

Ons nummer
BA 9198 en BA 9199

Datum
26 juli 2016

Behandeld door
H. Gerlings/TS

Onderwerp
Advisering inzake beleidskader
grondgebonden melkveehouderij

Bijlagen: 2

Geacht College,

Naar aanleiding van overleg met de heer M. Koopman namens uw gemeente het volgende.

Uw gemeente is bezig met de ontwikkeling van een beleidskader voor grondgebonden melkveehouderij om daarmee invulling te geven aan het begrip grondgebonden veehouderij. Dit beleidskader zal voor grondgebonden melkveehouderijbedrijven de mogelijkheid bieden om het bouwvlak te vergroten met 0.50 ha bestemmingsvlak voor de opslag van ruwvoer bovenop het maximaal toegestane bouwvlak van 1.50 ha.

Op die wijze kan invulling worden gegeven aan de in het provinciaal beleid in de Verordening Ruimte opgenomen mogelijkheid om de maximale omvang van het bouwvlak van 1.50 ha te vergroten met 0.50 ha die uitsluitend gebruikt kan worden voor voorzieningen (geen gebouwen zijnde) voor de opslag van ruwvoer.

Aan de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen is een memo toegezonden waarin wordt ingegaan op de nadere invulling van het beleidskader voor het toestaan van ruwvoeropslagen buiten het bouwvlak. Ten tijde van de totstandkoming van dit memo heeft overleg plaatsgevonden tussen de heer M. Koopman namens uw gemeente en de secretaris van de AAB.

Voor de volledige inhoud van het in het memo opgenomen beleidskader wordt hiernaar verwezen. Het beleidskader zal van toepassing zijn voor alle melkveehouderijbedrijven zoals deze in het buitengebied voorkomen. Er is gekozen voor een maximale gve-norm om de grondgebondenheid vorm te geven. In die zin is aansluiting gezocht bij de systematiek zoals deze in de Verordening Ruimte is opgenomen voor de gebiedsaanduiding 'Beperkingen Veehouderij' en in de nadere regels grondgebonden veehouderij zijn uitgewerkt.

bezoekadres:
Hintham 156
5246 AK Rosmalen

postadres:
Postbus 1153
5200 BE 's-Hertogenbosch

www.AABbrabant.nl
info@AABbrabant.nl

Op al onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Tilburg. Op verzoek wordt hiernaar een exemplaar toegezonden.

Tel. (073) 612 55 20

Fax (073) 614 99 91

ABN-AMRO 42.99.52.457

In het beleidskader wordt voorgesteld om uit te gaan van een maximale veebezetting van 3.35 gve per ha op basis van de gecombineerde opgave, waarbij gronden binnen een straal van 15 km van de bedrijfslocatie worden meegenomen.

Deze normstelling zal te zijner tijd worden verwerkt in het (voor-)ontwerpbestemmingsplan.

Door uw gemeente worden twee onderwerpen voorgelegd.

Uw gemeente verzoekt om te adviseren over de gekozen systematiek en mogelijke aandachtspunten naar voren te brengen.

Daarnaast wordt verzocht om twee bedrijven die een verzoek voor uitbreiding van het bouwvlak tot meer dan 1.5 ha hebben ingediend te beoordelen op grond van dit beleidskader. Op die wijze kan in deze fase meer gevoel worden verkregen bij de effecten van het toetsingskader en kan beter worden beoordeeld of sprake is van een passende en werkbare normstelling.

In deze brief zal worden ingegaan op het beleidskader.

De beoordeling van de voorgelegde individuele bedrijven is, mede gelet op de specifieke informatie die hierin is opgenomen over deze bedrijven, neergelegd in een bijlage bij deze brief.

De ontwikkeling van het beleidskader om op die wijze sturing te geven aan de ontwikkeling van melkveehouderijbedrijven is een beleidskeuze. De Adviescommissie zal om die reden niet ingaan op de beleidsmatige afweging om de uitbreiding van het bouwvlak te koppelen aan een maximale veebezetting. Evenmin is het aan de Adviescommissie om een oordeel te geven over de hoogte van de voorgestelde normstelling. Onderstaand zal de Adviescommissie ingaan op de uitwerking van het beleidskader en de relatie met andere regelgeving.

Berekening GVE

Voor de toepassing van het beleidskader dient het aantal melkkoeien en jongvee te worden omgerekend naar de term gve (grootvee-eenheden). In het beleidskader zelf is niet opgenomen op welke wijze het aantal gve wordt berekend. Bij de berekening van het aantal gve kunnen twee opties worden genoemd. Enerzijds kan worden aangesloten bij de wijze waarop de provincie Noord-Brabant het aantal gve berekent in het kader van de regelgeving voor de gebiedsaanduiding 'beperkingen veehouderij', anderzijds kan deze berekening worden gebaseerd op de landelijke mestwetgeving.

Verordening ruimte

In het provinciaal beleid is voor de berekening van het aantal gve van bedrijven die zijn gelegen in de gebiedsaanduiding 'Beperkingen Veehouderij' vastgelegd op welke wijze deze berekening dient plaats te vinden.

De provincie geeft in de toelichting op de verordening het volgende aan:

4.45 Artikel 7.4 Afwijkende regels veehouderij

In dit artikel zijn de afwijkende regels opgenomen van de hoofdregels uit artikel 6.3.

Zo zijn er drie uitzonderingen benoemd op de maximale omvang van 1,5 hectare.

De eerste uitzondering betreft bedrijven met een veebezetting van ten hoogste 2 GVE per hectare en die blijvend beschikken over voldoende grond. Het streven van de provincie is er op gericht kringlopen zo veel mogelijk te sluiten; dergelijke bedrijven voldoen daaraan. Het aantal GVE op een bedrijf dient te worden afgeleid uit Annex 1 uit de verordening EU 1200/2009 van de Europese Commissie. Wat betreft de hoeveelheid grond moet worden uitgegaan van de grond waarover het bedrijf blijvend beschikt.

Hiertoe behoort grond die in eigendom is, erfpacht en langjarige pacht; grond met een pachtcontract van 5 jaar of meer. Deze grond moet binnen een straal van 15 km van het bedrijf gelegen zijn.

Mestwetgeving

Bij het verantwoorden van de mestproductie en het berekenen van de hoeveelheid geproduceerde mest vormen de excretietabellen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) het uitgangspunt. Voor melkkoeien geldt dat de fosfaatexcretie afhankelijk is van het melkproductieniveau, voor jongvee gelden vaste fosfaatproductiegetallen voor de categorieën 'jongvee jonger dan een jaar' en 'jongvee ouder dan een jaar'.

Daarnaast is er voor bedrijven de mogelijkheid van deelname aan de bedrijfsspecifieke excretie (BEX). De BEX-berekening is gericht op de berekening van de feitelijke mestproductie van melkkoeien en jongvee aan de hand van specifieke bedrijfsgegevens. Een op de bedrijfsvoering toegesneden BEX-berekening resulteert in het grote merendeel van de gevallen, mede vanwege de aandacht voor het beperken van de excreties, in een lagere fosfaatproductie van de dierstapel en in een lager mestoverschot op bedrijfsniveau.

Het is de keuze van de ondernemer om al dan niet deel te nemen aan de bedrijfsspecifieke excretie. Voorwaarden hierbij zijn onder andere dat voervoorraden door een onafhankelijke monsternemer worden opgemeten en dat alle gewonnen voer wordt bemonsterd om de samenstelling ervan vast te kunnen stellen.

In verband met de invoering van fosfaatrechten in de melkveehouderij zullen melkveebedrijven worden geconfronteerd met een fosfaatplafond per bedrijf. Om die reden zullen melkveebedrijven in de toekomst meer sturen op het gebruik van fosfaatarme/ minder fosfaatrijke grondstoffen om de fosfaatexcretie via de mest enigszins te beperken. De hierop gerichte borging zal naar verwachting worden vormgegeven via deelname aan de bedrijfsspecifieke excretie en de recent geïntroduceerde kringloopwijzer.

Op grond van de excretietabellen van RVO gelden voor jongvee de volgende normen:

- jongvee onder een jaar: 10.2 kg fosfaat per jaar
- jongvee ouder dan een jaar: 23.5 kg fosfaat per jaar

Voor melkkoeien geldt een forfaitaire fosfaatproductie die kan variëren van 33.5 kg fosfaat bij een melkproductie lager dan 5624 kg melk per koe en een fosfaatproductie van 49.4 kg bij een melkproductie hoger dan 10.624 kg per koe.

De gemiddelde melkproductie van de Nederlandse melkkoe bedroeg in 2015 8373 kg melk.

Voor de categorie 8125 tot 8374 kg melk per koe geldt een forfaitaire excretie van 41.9 kg fosfaat per koe. Voor de categorie 8375 tot 8624 kg melk per koe geldt een excretie van 42.6 kg fosfaat.

Derhalve bedraagt de gve-norm voor jongvee op basis van de mestproductie bij de gemiddelde melkproductie per koe zoals deze in 2015 is gerealiseerd:

- jongvee onder een jaar: 0.24 gve ($10.2 : 41.9 = 0.243$)
- jongvee ouder dan een jaar: 0.56 gve ($23.5 : 41.9 = 0.560$)

Advies

Bij de berekening conform de bijlage bij de betreffende Europese verordening weegt jongvee voor de melkveehouderij, in relatie tot de mestproductie ervan, onevenredig zwaar (0.40 voor jongvee jonger dan een jaar, 0.7 voor jongvee van 1-2 jaar, en 0.8 voor jongvee ouder dan twee jaar). De gve-normen voor jongvee op basis van de Europese verordening zijn in relatie tot voerverbruik en mestproductie onevenredig hoog.

Reden hiervoor is dat bij de vaststelling van de normen in de Europese verordening ook hele andere overwegingen een rol dan de factoren voerverbruik en mestproductie, die relevant zijn voor de beoordeling van het grondgebonden karakter van een rundveebedrijf.

Bijkomend aandachtspunt bij de berekening op basis van de Europese verordening is dat het onderscheid tussen jongvee van 1-2 jaar en jongvee ouder dan twee jaar veelal in omgevingsvergunningen niet wordt gemaakt en dat ook de Nederlandse mestwetgeving geen categorie jongvee 'ouder dan twee jaar' kent.

De Adviescommissie geeft uw gemeente in overweging om bij de berekening van het aantal gve voor jongvee uit te gaan van een gve-waardering die aansluit bij het doel van de regeling, namelijk het leggen van een relatie met het grondgebruik (voerproductie en mestafzet).

Voor de komende jaren kan, gelet op de stijgende melkproductie per koe over de afgelopen jaren en gelet op de stimulans die vanuit het vervallen van de melkquotering en de invoering van fosfaatproductierechten uitgaat naar het verhogen van de melkproductie per koe, worden uitgegaan van een wezenlijke toename van de melkproductie per koe. Deze toenemende melkproductie per koe resulteert in een grotere fosfaatproductie per koe en zal, uitgaande van de gelijkstelling van één koe aan één gve, een lagere gve-waardering voor jongvee tot gevolg hebben.

De Adviescommissie stelt voor om in het beleidskader uit te gaan van een gve-norm van 0.25 voor jongvee jonger dan een jaar en van 0.5 voor jongvee ouder dan een jaar.

In de bijlage zijn voor het beoordelen van het grondgebonden karakter van de bedrijven beide opties van de gve-benadering uitgewerkt.

Melkveewet

Recent is landelijke wetgeving ingevoerd die melkveebedrijven die de veestapel uitbreiden verplicht om deze uitbreiding van het aantal dieren deels gepaard te laten gaan met de uitbreiding van het areaal. De melkveewet richt zich op de mest die niet op het eigen bedrijf plaatsbaar is (overschotmest).

Daarvoor geldt onderstaande tabel met een vrijstelling voor het overschot dat het bedrijf reeds in 2013 had, de zogenoemde fosfaatreferentie. Derhalve geldt onderstaande voor de uitbreiding na 2013.

Overschot per hectare (kg fosfaat/ha)	Percentage van de groei van de fosfaatproductie van melkvee t.o.v. 2013 die maximaal verwerkt mag worden
<20	100%
20-50	75%
>50	50%

De melkveewet gaat er vanuit dat je eerst de mestplaatsingsruimte op de bij het bedrijf behorende grond (gecombineerde opgave) benut.

De melkveewet stuurt erop dat bedrijven in samenhang met de uitbreiding van de veestapel ook het bedrijfsareaal uitbreiden dat bij het bedrijf in gebruik is. Voor het bedrijfsareaal geldt het areaal zoals dat op basis van de Gecombineerde Opgave bij het bedrijf in gebruik is.

Hoewel de effecten van de melkveewet en het hier voorgestelde ruimtelijk beleidskader voor grondgebonden melkveehouderij niet exact hetzelfde zijn, streven beide maatregelen wel hetzelfde effect na. Gesteld kan worden dat de melkveewet en het in het gemeentelijk beleidskader opgenomen uitgangspunt elkaar versterken.

Gecombineerde Opgave

In het voorgestelde beleidskader grondgebonden melkveehouderij wordt de vraag opgeworpen of alle gronden die feitelijk bij een bedrijf in gebruik zijn ook zijn opgenomen in de Gecombineerde Opgave. In het gevoerde overleg is de vraag gesteld of er mogelijkheden zijn om gronden die geen deel uitmaken van de Gecombineerde Opgave van een bedrijf toch aan een bedrijf toe te rekenen.

In de Gecombineerde Opgave annex Opgave Gewaspercelen geeft een agrariër aan welke gronden bij zijn bedrijf in gebruik zijn. Dit grondgebruik wordt vastgelegd in een centrale database met alle landbouwpercelen (opgave geschiedt via “mijn percelen” bij RVO). Het in deze database vastgelegde grondgebruik geldt als uitgangspunt bij de controle van wetgeving door de nVWA (gebruik dierlijke mest en kunstmest, gebruik gewasbeschermingsmiddelen, spuitvrije zones, en dergelijke meer).

In een aantal situaties zal inderdaad sprake zijn van verkapte (ver-)huur waarbij de verhuurder de grond opgeeft in het kader van de Gecombineerde Opgave maar waarbij de exploitatie en het teeltrisico is gelegen bij de huurder. De redenen voor dergelijke verkapte (ver-)huur kunnen divers zijn maar zijn veelal gelegen bij fiscale overwegingen en overwegingen ten aanzien van pacht. Normaliter gaat

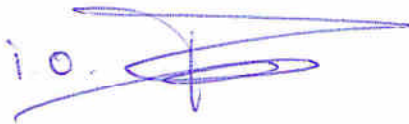
dergelijke verkapte (ver-)huur gepaard met een boekhoudkundige verantwoording waarbij de huurder teeltkosten in rekening brengt en het geteelde product aankoopt van de verhuurder.

De Adviescommissie constateert dat gronden die geen onderdeel uitmaken van de Gecombineerde Opgave van het bedrijf niet goed in beeld gebracht kunnen worden en dat lastig of niet verifieerbaar is of hiervan sprake is. Om die reden adviseert de Adviescommissie uw gemeente om bij de beoordeling van het grondgebonden karakter van het bedrijf uit te gaan van de gronden zoals opgenomen in de Gecombineerde Opgave/Opgave Gewaspercelen van het bedrijf.

Graag ontvangen wij een kopie van het schrijven van de gemeente, waarin de genomen beslissing aan de aanvrager wordt medegedeeld.

Hoogachtend,

ADVIESCOMMISSIE AGRARISCHE
BOUWAANVRAGEN

H. Gerlings
secretaris